

Kliimaministri 7. märtsi 2024. a määruse nr 12 „Majandus- ja taristuministri 5. juuni 2015. a määruse nr 58 „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“ ning 30. aprilli 2015. a määruse nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“ ja ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11. detsembri 2018. a määruse nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ muutmise“ ja taristuministri 12. novembri 2024. a määruse nr 71 „Majandus- ja taristuministri 5. juuni 2015. a määruse nr 58 „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“, majandus- ja taristuministri 30. aprilli 2015. a määruse nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“ ja ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11. detsembri 2018. a määruse nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ muutmise“ muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Kliimaministri 7. märtsi 2024. a määruse nr 12 „Majandus- ja taristuministri 5. juuni 2015. a määruse nr 58 „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“ ning 30. aprilli 2015. a määruse nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“ ja ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11. detsembri 2018. a määruse nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ muutmise“ muutmise määrus (edaspidi *määrus nr 12*) ja taristuministri 12. novembri 2024. a määruse nr 71 „Majandus- ja taristuministri 5. juuni 2015. a määruse nr 58 „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“, majandus- ja taristuministri 30. aprilli 2015. a määruse nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“ ja ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11. detsembri 2018. a määruse nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ muutmise määrus (*edaspidi määrus nr 71*)“ muutmise määrus kehtestatakse ehitusseadustiku (EhS) § 64 lõike 5, § 65 lõike 3 ja 66 lõike 6 alusel.

Määrus on koostatud taristuministri määrusena, kuna peaministri 12. augusti 2024. a korralduse nr 88 kohaselt on elamumajandus ja ehitus taristuministri vastutusvaldkonnas.

Eelnõu eesmärk on täpsustada eelnõude jõustumise kuupäeva ja energiamärgise vormi.

Muudatused jõustuvad 2025. aasta 1. juunil.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud ning esimese keeletoimetuse teinud Kliimaministeeriumi ehituse ja elukeskkonna osakonna nõunik Siret Trei (627 6478, siret.trei@kliimaministeerium.ee). Määruse eelnõu koostamisel osales ka Kliimaministeeriumi ehituse ja elukeskkonna osakonna peaspetsialist Ülle Reidi (625 6457, ulle.reidi@kliimaministeerium.ee).

Eelnõu õigusekspertiisi on teinud Kliimaministeeriumi õigusosakonna jurist Kristina Parnaul-Ollik (626 2870, kristina.parnaul-ollik@kliimaministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeletoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Mari Koik (mari.koik@justdigi.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kolmest paragrahvist.

Paragrahv 1 sätestatakse kliimaministri 7. märtsi 2024. a määruses „Majandus- ja taristuministri 5. juuni 2015. a määruse nr 58 „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“ ja 30. aprilli 2015. a määruse nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“

ning ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11. detsembri 2018. a määruse nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ muutmine“ (RT I, 19.03.2024, 1); edaspidi *määrus nr 12*) kavandatud muudatused.

Punktidega 1–3 muudetakse 2025. aasta 1. märtsil jõustuma pidanud kliimaministri määruse nr 12 jõustumise kuupäeva, uus jõustumiskuupäev on 2025. aasta 1. juuni.

Jõustumiskuupäeva muutmine tuleneb energiamärgise koostamise ja väljastamise IT-arenduse valmimise tähtpäeva edasilükkumisest. Ehitusseadustiku § 66 lõike 5 järgi antakse energiamärgiseid üksnes ehitisregistri (edaspidi *EHR*) elektroonilise keskkonna vahendusel. On oluline, et arendus oleks viidud kooskõlla määruse nr 12 muudatustega, et võimaldada ilma probleemideta koostada ja väljastada energiamärgiseid.

Kui hoone ehitusloa taotlus või ehitusteatis esitatakse enne määruse jõustumist (ehk kuni 2025. aasta 31. maini, viimane kaasa arvatud), aga ehitusluba antakse või ehitusteatis alusel tekib ehitusõigus pärast kõnesoleva määruse jõustumist (s.o alates 2025. aasta 1. juunist), kohaldatakse ehitusloa või ehitisteatise menetluses neid energiatõhususe nõudeid, mis kehtisid enne 2025. aasta 1. juunit.

Määrusega nr 12 muutuvad energiatõhususe klasside piirmäärad ja skaalad. Enne uuendatud nõuete jõustumise kuupäeva ehk enne 2025. aasta 1. juunit taotletud ehituslubade või enne nimetatud kuupäeva esitatud ehitusteatiste puhul tuleb koostada energiamärgis vastavalt sel ajahetkel kehtivatele nõuetele ning nendele vastavale energiamärgise koostamise ja väljastamise süsteemile. Samuti peab olema võimalik ehituse käigus muudatuste tegemise korral energiamärgist uuendada vastavalt ehitusloa taotlemise või ehitusteatise esitamise kuupäeval kehtinud nõuetele. Ehitusluba kehtib kuni seitse aastat. Eelneva tõttu tuleb tagada, et pärast kliimaministri määruse nr 12 jõustumist toimiksid paralleelselt nii seni kehtinud energiamärgiste koostamise ja väljastamise süsteem (sh energiatõhususe klasside piirmäärad ja skaalad) kui ka pärast nimetatud määruse jõustumist kehtiv energiamärgiste koostamise ja väljastamise süsteem (sh energiatõhususe klasside piirmäärad ja skaalad).

Seetõttu tuleb *EHR*is alates 2025. aasta 1. juunist tagada kahe erineva arvutusliku energiamärgiste (ETA) koostamise süsteemi tööshoidmine.

Lisas 6 muudetakse MTM 30.04.2015 määruse nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“ lisa 2 „Energiamärgise koondinformatsiooni esitamise vorm”.

Varasema muudatusega lisati energiamärgise koondinformatsiooni vormile informatsioon energiahinna ning tarnitud ja eksporditud energia maksumuse kohta. Olemasolevale hoonele antud kaalutud erikasutusel põhineva energiamärgise kehtivus on 10 aastat ning energiahinnad võivad selle aja jooksul märkimisväärselt muutuda. Energiahindade volatiilsuse tõttu ei vasta energiamärgisel kajastatud energiahinnad teatud hetkel enam tegelikkusele ning pigem eksitavad tarbijat. Seega ei ole põhjendatud energiamärgisele energiahindade kohta informatsiooni lisamine ning vastav osa tuleb energiamärgise koondinformatsiooni vormilt välja jätta.

Paragrahvis 2 sätestatakse taristuministri 12. novembri 2024. a määruses „Majandus- ja taristuministri 5. juuni 2015. a määruse nr 58 „Hoone energiatõhususe arvutamise meetodika“, majandus- ja taristuministri 30. aprilli 2015. a määruse nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“ ning ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11. detsembri 2018. a määruse nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ muutmine“ (RT I, 15.11.2024, 2) kavandatud muudatus. Muudetakse 2025. aasta 1. märtsil jõustuma pidanud taristuministri

määruse nr 71 jõustumise kuupäeva, uus jõustumiskuupäev on 2025. aasta 1. juuni.

Muudatus tuleneb määruse nr 12 jõustumise kuupäeva muudatusest.

Paragrahvis 3 sätestatakse eelnõuga kavandatud muudatuste jõustumise aeg.

Määruse sätted jõustuvad 2025. aasta 1. juunil.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta¹ (ELT L 153, 18.06.2010, lk 13). Energiatõhususe miinimumnõuded ajakohastati 2024. aastal ning kõnesolev määrus täpsustab määruse lisas toodud energiamärgise vormi.

4. Määruse mõjud

Muudatustel on peamiselt õiguslik mõju. Määrusega ei muudeta energiatõhususe miinimumnõudeid ega energiatõhususe arvutamise metoodikat sisuliselt, vaid tegemist on vormilise muudatusega, mis arvutustulemusi ei muuda. Muudatusega eemaldatakse energiamärgiselt eksitavad väljad, millega tagatakse suurem õigusselgus.

Lisaks tagatakse muudatustega, et IT-arendus oleks kooskõlas määrusega nr 12 ja määrusega nr 17. Muid iseseisvaid mõjusid määruel ei ole. Määruse nr 12 mõju tervikuna on analüüsitud määruse nr 12 seletuskirjas (EISi eelnõu toimik number 23-1229) ja siinkohal seda analüüsi ei korrata.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne riigile ega kohaliku omavalitsuse üksustele lisakulusid ega tegevusi. Määruse rakendamisega ei kaasne lisatulusid.

6. Määruse jõustumine

Määruse sätted jõustuvad 2025. aasta 1. juunil koos kliimaministri 7. märtsi 2024. aasta määrusega nr 12 „Majandus- ja taristuministri 5. juuni 2015. a määruse nr 58 „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“ ning 30. aprilli 2015. a määruse nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“ ja ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11. detsembri 2018. a määruse nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ muutmise“ ja koos taristuministri 12. novembri 2024. aasta määrusega nr 71 „Majandus- ja taristuministri 5. juuni 2015. a määruse nr 58 „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“, majandus- ja taristuministri 30. aprilli 2015. a määruse nr 36 „Nõuded energiamärgise andmisele ja energiamärgisele“ ja ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 11. detsembri 2018. a määruse nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ muutmise“.

7. Eelnõu kooskõlastamine ja huvirühmade kaasamine ning avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta.

Rahandusministeeriumile, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ning Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning saadetakse arvamuse avaldamiseks Eesti Kütte- ja Ventilatsiooniinseneride Ühendusele ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile.